اون دردنجی ماده پاتنته تذکره‌لری بر ورقهٔ مخصوصه اوزرینه یازیله‌جق و درسعادتده پاتنته اداره‌سی وولایاتده مجلس اداره طرفندن اعطا اولنه‌جقدر ایکنجی قسم صنایعه مخصوص محللرك بدل اجاره‌لری مصدق ایجار قونطوراتولری واسطه‌سیله و بونلر یوغیسه محلك اصحاب املاکندن اولمق اوزره بری پاتنته اداره‌سی ودیکری پاتنته‌لو طرفندن منتخب ایکی ذات معرفتیله کشف وتعیین ایدیله‌جکدر بونلر کندو بینلرنده ائتلاف حاصل اولمز ایسه بر محمن ثالث نصب ایده‌جك ومحمن ثالثك انتخابی خصوصنده مومی الیهما بیننده اتفاق حاصل اولمدیغی تقدیرده محکمهٔ تجارت اولابده اعطا اولنه‌جق ساده بر عرضحال اوزرینه بونی تعیین ایده‌جکدر .

اون بشنجی ماده پاتنته رسمنك اخذ واستیفاسندن طولایی بالجمله مستدعیات درسعادتده پاتنته اداره‌سنه وولایاتده مأمورین محلیه‌یه تحریراً اعطا ولنمق اقتضا ایدر .

اون التنجی ماده اشبو نظامنامه‌نك اجراسندن طولایی ظهور ایده‌جك بالجمله منازعات کرك درسعادتده وکرك ولایاتده تجارت محکمه‌لرنده فصل وتسویه ایدیله‌جکدر .

اون یدنجی ماده پاتنته تذکره‌لرینك شکل ومآلی وطوتیله‌جق قوچانلی دفترلر ایله محاسبه‌نك صورت ترتیب وتنظیمی پاتنته اداره‌سی طرفندن تنظیم قلنه‌جق بر نظامنامهٔ مخصوص ایله تعیین اولنه‌جقدر .

اون سکزنجی ماده پاتنته رسمنه تابع یاخود اشبو نظامنامه‌نك بشنجی ماده‌سی موجبنجه رسم مذکوردن معاف اولان بالجمله صنایع اصناف وتمتع والحاصل اجرای صنعته متعلق هر نوع ویرکودن معاف طوتیله‌جقدر .

ارادهٔ سنیه تاریخی فی ۱۱ جماذی الثانی سنه ۳۰۵
و فی ۱۱ شباط سنه ۳۰۳

مصاحبات ادبیه

۳

ضدیت . — ایکی کنج قیز . — صنعت ، فکر . — شعر عتیقده فکر . — شعر جدیدده صنعت .

ادبیات عتیقه ایله ادبیات جدیده آراسنده کی فرقلر او قدر عظیمدر که حیرت ویرر . بر ملتك افکار ادبیه‌سنده پك از زمان ظرفنده بو درجه‌لرده بیوك بر انقلاب حصولی تاریخ ادبیاتك نادره‌لرندندر .

ادبیاتی تشکیل ایدن شیلر ، طرزلر ، اساسلر ، لسان تماماً ضد ، کاملاً باشقا بر شیدر . بو ایکی ادبیات یکدیکرینه قطبلر قدر اوزاق ، او قدر معکوسدر .

ادبیات عتیقه‌ده حکم سورن صورت ایدی ، ادبیات جدیده سرتاج حاکمی روحه ویردی . بو فرق ایکی دور اساسی ادبك هر محصولنده کوزه چارپار ، هر اثرنده عرض وجود ایدر .

قدما شاهد شعری کلفت آرایش ایچنده طبیعیتندن چیقمش ، صرف صنعی بر حاله کتیرمشیدی ؛ فکر تجدد عصای سحریله اوکا طوقوندی ، شعر کندیسنی عریانی طبیعیسنده ؛ لطافت خلقیه‌سی ایچنده بولدی .

* * *

بر اساس طرتولسه‌ده او ادبیات عتیقه ایله جدیده ایچنده معاینه ایدیلسه نه غریب بر تضاد تشکیل ایدیلیردی .

کنج قیز شعرك زرین قانادلریله الك زیاده تلطیف ایتدیکی بر بدعت خلقتدر ؛ فقط شعر عتیقك ترنم ایتدیکی کنج قیز شعر جدیدك کنج قیزندن نه قدر فرقلیدر .

بعض معترضین ادبیات عتیقه‌نك دیدکاری کبی شعر عتیقك کنج قیزی سروی قدر اوزون بویلی ، نقطه قدر اینجه بللی ، کمان قاشلی ، اوق کیرپیکلی بر دیو قاریسنه دوندیردیکنی فرق ایتمك ایستهم ؛ او شعر هیچ بر وقت شعر اولق اوزره تلقی ایدلمه‌مش ایدی . مع هذا کورولویور که شعر عتیق کنج قیزی اکلاتمق ایچون قامتی بر نخل تازه‌یه ، صاچلرینی صیرمه‌یه ، بیاضلغنی صدفه بکزه‌ته‌جك ، هر شیئنی بر شیئه تشبیه ایده‌جك . او شاعری تصورایده‌بیلدیککز قدر زنکین طبیعتلی تصور ایدیککز ، مطلقا کوره‌جکسکز که کنج قیزده بولدیغی لطائفی تصویر ایده‌بیلمك ایچون خارجدن بر شیئه ، بر مشبه به احتیاجی واردر . او بر رسامه بکزر که رسم ایتمك ایسته‌دیکی بر سیمانك بیاضی بولمق ایچون قاره ، سیاهی بولمق ایچون مرکبه ، صاریسنی بولمق ایچون آلتونه مراجعت ایدر . او آرتق بر سیما دکلدر . قاردن ، مرکبدن ، آلتوندن متشکل بر سیمادر .

شعر جدید کنج قیزده‌کی بدایعی اکلاتمق ایچون کندیسنی تشبیهه محتاج کورمیه‌جکدر . زیرا او بیلیر که کنج قیزك وجودی بر نخل تازه‌دن ، صاچلری آلتوندن ، رنك تنی صدفدن دها لطیفدر . فکرینی اکلاتمق ایچون تشبیه دکل ، صفتلر بوله‌جق . « نخل تازه » یرینه « نحیف » ، « صدف » یرینه « شفاف » کبی تعبیرلر استعمال ایده‌جك . بعضاً تشبیهه‌ده مراجعت ایده‌جك ، فقط بو مراجعتی ایضاحنده مشکلات چکدیکی بر لطافتی آکلاتابیلمك ایچوندر . مجرد تشبیه یاپمق ، صنعت کوسترمك کیفندن دکلدر .

کوزلرینك ماییسنی لاجوردیٔ سمایه ، صاچلرینك صاریسنی قمرك بر سیالهٔ نورانیه‌سنه تشبیه ایدر . فقط تشبیهلرنده‌کی وجه شبهلر صرف روحانی ، معنوی شیلردر .

شاعر متجدد تصویرنده اینجه ، نازك تدقیقانه کیریشیر . نیم شفاف بیاضلق اوزرنده خفیف بر صورتده انعکاس ایدن ماییمسی طامارلره ، کوزلرینك اطرافنده‌کی رنکه ، صاچلرینك اهتزازینه ، کیرپیکلرینك حرکتنه ، دوداقلرینك طرز ارتسامنه ، کوزلرنده‌کی معنایه دقت ایدر ؛ اونلرده لطافتلر ، بدیعه‌لر بولور . اونك شعری صرف وجدانی ، روحیدر ؛ صنعی دکل !

* * *

بو تصویرلری بر بلاغت معلمنه ویررسه‌کز شبهه ایتمه‌یکز که شاعر عتیق مظهر تحسین اولاجقدر .

زیرا او تصویرلرینی سرتا سر صنعتله طولدوروب ، هر نقطه‌ده بر صنعت کوسترمشدر شاعر جدید کبی ساده ، تزییناتدن عاری عریان بر تصویردن عبارتدر . بری کلین ، دیکری چوبانددر . برینك تزیینات طبیعیه‌سنی تزیینات صنعیه ستر ایتمشدر ، دیکری لطائف عریانیه‌سی ایچنده‌در .

ادبیات عتیقه طرفدارانی ساده بر شعر کوردکاری زمان استحفافکارانه تبسم ایدرلر ؛ زیرا او بو اساس اوزرینه بر شعر طانیرکه اونده ناظم اعجاز کارانه صنعتلر کوسترمشدر . فقط اونده صنعت وارسه بونده روح وار ، حس وار ، فکر وار . او بونلری طویماز ، تدقیق ایتمز ، اونك آرادیغی صنایع لفظیه ، بدایع کلامیه‌در .

ادبیات عتیقه طرفدارانندن برینه بر شعر ویریلیرسه اولا وزنی ، قافیه‌لری معاینه ایدر ، اونلری بکنیرسه صوکرا دقتلی اوقویارق تشبیهلره ، صنعتلره باقار ؛ شاعر کوزل تشبیهلر ، هنرلی صنعتلر یاپمش ایسه مقبول اولور ؛ ساده ، صنعتدن عاری بر شی ایسه بو اونك ایچون عاشق عمرك بر پارچه‌سی حکمنده‌در .

* * *

ادبیات جدیده مألوفیندن بری بالعکس او مصنع پارچه‌یی شویله اوقویوب کچیویرر ، زیرا بر ایکی تشبیهدن اکلامشدر که ناظم شعرنده صنعتی اختیار ایتمشدر ، فکرلری ابراز هنر ایچون بولمشدر ، شعرینی بر شاعر کبی دکل بر معمار کبی انشا ایتمشدر . لکن او ساده پارچه‌یه دقت ایدر ، بو ساده پارچه یالکز فکر ایچون یاپیلمشدر .

اونده‌کی حسیاتی معاینه وتدقیق ایدر . ایده‌جکی اعتراضلرده اساساً اونلره عائددر . « شو فکر یاکلش حس ایدلمش ، بو حس کوزلجه احساس اولونامامش » دیر . وزن ، قوافی ، صنعت ایکنجی درجه‌ده کلیر .

زیرا ادبیات عتیقه‌ده فکرلره حکمران اولان صنعت ادبیات جدیده‌ده افکارك خادمیدر . بعض ادبیات عتیقه طرفدارلری متجددینی صنعتی رد ایتمکله اتهام ایدرلر . اویله دکل فکرلری صنعته فدا ایتمك ایسته‌مزلر ، او قدر !

شعر عتیق ایله شعر جدید آراسنده‌کی فرقی اکلاتمق ایچون دییه‌بیلیرزکه او بر مسئلهٔ هندسیه بو بر موسیقیدر .

ایکی مصرعدن مرکب بر بیت بر دفینهٔ صنایعدر . اونده تشبیهلر ، مجازلر ، استعاره‌لر ، کنایه‌لر ، لفظی بازیچه‌لر وار . اونلری بر مسئلهٔ هندسیه کبی یاواش یاواش تحلیل ایتمه‌لی ، مزایاسنه واقف اولمالی ، شاعرك کوستردیکی صنعتلرك اهمیتنی تقدیر ایتمه‌لی ، حیران قالمالی . او بیتی اوقویاجق ، اوندن تلذذ ایده‌جك اولان کوزلرمز ، قولاقلرمز ، بینمزدر . اوندن مطمئن قالاجق اولان مکتب خاطره‌لرمزدر . روحمز سکوت ایدر . اکر او بیت بر روحك فریادینی ، بر قلبك حزنینی ناطق ایسه او غیب اولمش ، بوغولمشدر .

* * *

شعر جدید اویله دکل ، اونده صنعت وار ایسه امین اولکزکه او اورایه کندی کندیسنه کلمشدر . احتمال شاعر اوندن خبردار دکلدر . اونك مقصدی روحی تهزیز ایتمکدر ، اوکا دقت ایدر .

شعر جدید موسیقی کبیدر ، دیمش ایدك . او بر فکردر ، بر حسدرکه تقریر ذات ایدر ، لسان اونك ایچون کمالك تللری قبیلندندر . صرف بر واسطه ، او قدر !

بو دیمك دکلدرکه متجددین مصنع یازمازلر .

فقط هر شیدن اول روحلی یازمغه غیرت ایدرلر .

ادبیات عتیقه ، ادبیات جدیده دیمك « صنعت » ، « فکر » دیمکدر .

—{ مخابرات خصوصیه }—

اقحصار نائبی احمد مختار افندی طرفندن آلدیغمز ورقه‌در که عیناً قویوروز :

محرر افندی

غزتهٔ معتبره‌لرینك ایکی یوز درت نومرولی نسخه‌سنك ایکنجی صحیفه‌سنده اقحصارلی حاجی تیانو خاتون امضاسیله حق داعیانه‌مده بر ورقه درج ایدلدیکی کورلدی .

لدی المطالعه مزبوره تیانونك متوفی زوجی اقحصاره تابع مرمره ناحیه‌سی متمکنلرندن قره پناپوط اوغلی طوطورا کینك هنوز تابعیت اجنبیه‌سی تحقق ایلمدیکی حالده ترکهٔ متروکه‌سنه یونان قونسلوس مأموریتی طرفندن مداخله ووکیل تعیین ایلدیکی همشیره زاده‌سی یورغاکی ترکه‌یی سوء استعمال ایلدی دیو فضولی حبس ایلدی قلقلو افاداتده بولندیغی اکلاشلدی .

کرچه شو مقاله‌نك مطالعه‌سیله بر مبالغات وبی اساس اسناداتدن عبارت ایدوکی قرین کرام عندنده تفصیل وایضاحه غیر محتاج درجه‌ده میدانده ایسه‌ده مجرد خادم عدالت وناشر حقیقت اولان جریدهٔ فریده‌لرینی بویله کندو سوء حالات محققه‌لرینی قپاتمق سوداسیله بر طاقم سفسطه‌لرله انظار عامه‌یه تقدیمه بادی اولنلر کندو اسناداتلریله کندولرینك متهم اولدقلری مطالعه کزاران عندنده معلوم اولق وبو وسیله ایله بر درجه انتباهه دعوت اولنمق اوزره بر قاچ سوزله عرض حقیقت ایتمکلك مناسب کورلدی .

شویله‌که اولاً متوفای مرقومك تابعیتنك تصدیقنه‌دکین ترکهٔ متروکه‌سنك یونان قونسلوسیله طرف حکومت سنیه‌دن بر مأمور تعیینیله تحریر وتحت محافظه‌یه النمسی ولایت جلیله‌جه قرارلشدیرلدیغندن اولبابده مقام ولایتپناهیدن شرفصدور وامر عالی موجبنجه طرف داعیانه‌مدن بر مأمور تعیین وطرف قائمقامیدن معطی امرله یونان قونسلوس مأموری ناحیهٔ مذکوره بالعزیمه یالکز ترکه‌یی تحریر وایادی مرتکبیندن محافظه ایلمشلردر .

ثانیاً مأمور مومی الیهما جانبندن ناحیهٔ مذکوره‌دن کوندریلان بر قطعه مذکره‌ده مزبوره تیانونك ترکه‌سنك محافظه‌سنه مأمور تعیین ایلدم دیدیکی یورغاکی مجرد کندو فائدهٔ ذاتیه‌سنی کوزاتمك وترکه‌یی محو ایلمك قصدیله بر طاقم سنداتی افساده استصحاب وخیلو اقچه‌لرینی حیله ایله ید کتمنه کچوروب اقحصاره فرار ایلدیکی بیلدیرلمکله حسب الوظیفه محافظهٔ ترکه وحقوق ایتام ضمننده مأمور

— ضیاپاش قادین —

مؤلفی آدولف بهلو مترجمی : توفیق نوزاد

— مابعد —

(لوسیین) کندیش بر نفس آله‌رق « اوخ » دیدی .

کمرکجینك قاریسی ویاخود کندینك ایشتمکله ممنون اولدیغی اوزره کمرکجی قادین : « — نه‌قدر اضطراب ، بوقدر اضطرابلر انجق اونك ایچوندر ! » دیدی .

برچوق کنجلر بر یره طوپلانه‌رق کورشمکده ایدیلر .

ایچلرندن بری : — (تور) ه واصل اولدی . اوراده دیکله‌یور ، چوق ایی . لکن نصل عودت ایده‌جك . قطع ایتمك مجبوریتنده اولدیغی مسافه خیلی اوزاقدر ، عودت ایسه جداً مشکلدر .

(ده‌وینی) — پوف ، نصل کیتدیسه اویله کلیر . سز آنی طانیمیورمیسکز ؟

بو صوك سوز (قلوزل) ك دوداقلری اوزرنده بر خنده حاصل ایتدی . حقیقت ! (ده‌وینی) ایله (قلوزل) آنی فوسفور کیجه‌سندن بری طانیورلردی . (لوسیین) بو خنده‌یی کوردی واو دقیقه‌دن اعتباراً متصرف کاتبی حقنده بر خصومت پیدا ایتدی .

بر عائله والده‌سی — بوقیز حیاتنی بویله تهلکه‌یه القا ایتدیکی صره‌ده پدری نه یاپیور ؟

(ده‌وینی) — ایجاد ایله مشغول .

اضطراب غیب اولمش ، سیکرلرك کوشکلکی کیتمش ایدی . بو بر مسافهٔ زمان ایدی‌که کچمش هیجانلر استراحت ایدییور واستقبالده‌کی اضطرابلر ایچون یکیدن پیدای قوت ایله‌یور ایدی .

قلوزل « آی ، استراحتی کافی کورورك (دیان) یکیدن حرکت ایدییور . » دیدی والنده‌کی دوربینی (لوسیین) ه اوزاندی .

(لوسیین) بونزاکتی رد ایده‌مدی ، آرزوی تجسس حس خصومتلرینی تسکین ایدییوردی .

مادموازل (دیان به‌رار) (آمبر) دن اوزاقلانمقده وساحله توجه ایده‌جك کبی کورونمکده ایدی . فقط اکا حصر دقت ایتمش اولانلر جهد وغیرتنك بی فائده اولدیغنی آکلادیلر . ایلرله‌مك نره‌ده ، بولوندیغی نقطه‌ده قالمق بیله ناقابل . دکزك چکلمسیله غایت شدتلی بر آقینتی کورفزده اجرای احکام ایتمکه باشلامش ایدی .

حضاردن بری — اکر امدادینه یتشلمیه‌جك اولورسه مادموازل (دیان) نابدید اوله‌جق .

دیکری — فقط موسیو (دوسه‌ری) نه یاپیور ؟ بر قایق تحریسی ایچون کتمه‌مشمی ایدی ؟

اوت ، موسیو (دوسه‌ری) قایق تحریسنه کتمش ایدی . فقط ساحل پك مرتدر ، کچامك ایسته‌نیرسه آیاقلر قوملر ایچنده کومولور ، اك کنجلرك ، اك قوتلیلرك یوریشی دوچار صعوبات اولور ، ظریف بره‌تانیالی ، کرچه غیرتده قصور ایتمزسه‌ده بو مشکلاتده قولای قولای غلبه ایده‌بیله‌مز .

موسیو (دوسه‌ری) ریختمه وصولنده بر قایق تحریسنه شتابان اولمشدی ، لیمانده برچوق صاندال بولمشدر ، فقط دکزك بو زماننده چیقه‌مایه‌جقلری ایچون صاحبلری اولری‌یه چکیله‌رك آغارنی تعمیر ایتمکده ویاخود میکده‌لرده ماصه باشلرینه بریکه‌رك محصول صیدلرینی نوش ایتمکده ایدیلر . انکیزلره طوغری کندینه رفاقت ایچون ایکی قایقجی‌یی قاندرمغه بر چاریك ساعتدن زیاده بر زمان صرف ایتدی . اکر مادموازل (به‌رار) مخاطره‌ده اولایدی ، موسیو (دوسه‌ری)

طولاشمغه باشلایه‌لیدنبری اون دفعه غرق اولوردی . برکت ویرسونکه تهلکه انجق بر ثانیه‌دن بری باشلامش ایدی . شناور چالاك آقینتی‌یه مقاومت ایده‌مه‌مکه باشلادیغی صره‌ده قایق لیمان آغزندن کوروندی ؛ موسیو (دوسه‌ری) نك رفاقتنده بولونان ایکی قایقجی غایت شدتله کورك چکمکده ایدیلر ؛ فقط صاغ جهتنده بولونان (امبر) خطنه طوغری کیده‌جك یرده قوم یغینلرینه جاریتی خاطره‌سنده بولونه‌رق جدولی ، وآنك طولاشیقلقلرینی تعقیب ایتمکده دوام ایتدی . قایق مدوجزرك اعوجاجنه تابع اولمقده ایدیکه بو صره‌ده طالعنی غایت سریع وشدید بر صورتده یوکسلمکده ودرحال آرقه‌سندن غایت بیوك بر صو یغینتیسی سوروکله‌یه‌رك علی العاده بالکه دکزك چکلدیکی زمانلرده بیله

مابعدی وار